

Jafnréttisstefna Snælandsskóla

Samkvæmt jafnréttisáætlun Kópavogsbæjar sem byggir á lögum um jafnan rétt kvenna og karla eiga allar stofnanir Kópavogs með fleiri en 25 starfsmenn að setja sér jafnréttisáætlanir.

Markmið með gerð jafnréttisáætlunar Snælandsskóla er að stuðla að jafnri stöðu karla og kvenna sem við skólann starfa og drengja og stúlkna sem við skólann nema. Í sýn skólans segir að viska, virðing, vinsemd og víðsýni skulu höfð að leiðarljósi í skólastarfinu öllu. Í anda þessa er fulls jafnréttis milli kynja gætt í Snælandsskóla.

Nemendur eru hvattir til að rækta sérkenni sín og hvatt er til jákvæðra samskipta milli kynja. Stúlkum og drengjum og konum og körlum eru sköpuð jöfn tækifæri til þátttöku og áhrifa í skólasamfélaginu og bæði kynin hvött jafnt til þess að taka þátt og hafa áhrif.

Jafnréttissjónarmið eru samþætt stefnumótunarvinnu skólans og stuðla þannig að því að jafnréttissjónarmið eru eðlilegur þáttur í skólastarfinu, hvað varðar starfsfólk, nemendur og í samstarfi við foreldra. Tekið er mið af sjónarmiðum beggja kynja og áhrif ákvarðana skoðuð með tilliti til þeirra. Kynbundin mismunun er óheimil, í hvaða formi sem hún birtist.

Til að jafnréttisáætlun skili árangri er nauðsynlegt að hafa skýra mælikvarða í tengslum við þau markmið sem koma fram í áætluninni. Þau matstæki sem lögð eru til grundvallar eru starfsmannasamtöl, tölfræðilegar upplýsingar og viðhorfskannanir meðal nemenda, starfsmanna og forráðamanna.

Æskilegt er að fram fari faglegt og reglubundið mat á áhrifum jafnréttisáætlunar og jafnréttisstarfs í skólanum. Niðurstöður matsins séu kynntar reglulega fyrir nemendum, starfsfólki og forráðamönnum.

Jafnréttisstefna Snælandsskóla snýr í fyrsta lagi að starfsfólki, í öðru lagi að nemendum og í þriðja lagi að samstarfi við foreldra. Jafnréttissjónarmið eru höfð að leiðarljósi:

- í starfsmannahaldi, aðbúnaði, ráðningum og endurmenntun **starfsfólks**.
- í kennslu, námsframboði og námsefni **nemenda**.
- í öllum samskiptum og í samvinnu við **heimilin**.

Jafnréttishópur

Hlutverk og verkefni jafnréttishóps er að kynna jafnréttisáætlun skólans fyrir starfsmönnum, fylgja jafnréttismarkmiðum skólans eftir og vera ráðgefandi fyrir stjórnendur og starfsmenn. Einnig mun hópurinn vinna að þeim verkefnum sem tiltekin eru í áætluninni og hópnum eru falin.

Jafnréttisfulltrúi veitir hópnum forstöðu og annast fundarboð og fundarstjórn. Í hópnum eru auk hans fulltrúi úr hópi stjórnenda, kennara, annarra starfsmanna, foreldra og nemenda.

Kynjaskipting skal vera sem jöfnust svo sjónarmið beggja kynja fái notið sín.

Umræðu um jafnréttisstefnuna, bæði það sem snýr að starfsmönnum, nemendum og foreldrum þarf að taka upp árlega á starfsmannafundum, nemendaráðsfundum foreldrafélags- og foreldraráðsfundum.

Sett eru fram markmið og endurskoðuð áætlun til þriggja ára í senn. Árlega þarf að kynna jafnréttisáætlun skólans og þá sérstaklega þann hluta er snýr að nemendum og foreldrum. Það má gera með ýmsum hætti t.d. í lífsleiknitímum, þemadögum, á námskynningum, foreldraviðtölum, á heimasíðu skólans og í fréttablöðum sem skólinn gefur út.

Starfsfólk

Leiðarljós

- Starfsfólki ber að hafa jafnréttissjónarmið að leiðarljósi í starfi sínu.
- Leitast skal við að jafna kynjahlutfall í starfsmannahópi skólans. Við ráðningar skal þess gætt að ef um jafn hæfa einstaklinga er að ræða, að ráða starfsmann af því kyni sem er í lægra hlutfalli starfsmannahópsins.
- Við skipun í starfs- og vinnuhópa skal tekið tillit til jafnréttis kynja, þó fagleg færni sé höfð fyrst að leiðarljósi.
- Jafnréttis skal gætt hvað varðar yfirvinnu og hlunnindi sem stjórnendur geta stjórnað.
- Jafnréttis skal gætt þegar styrkjum úr endurmenntunarfjármagni skólans er veitt.
- Gera skal öllum starfsmönnum kleift að samræma atvinnu- og fjölskyldulíf.
- Kynferðisleg áreitni og einelti meðal starfsfólks verður ekki liðið.

Markmið og áætlun 2013 - 2015

- Verkefni skipulögð og unnin með nemendum sem stuðla að aukinni umræðu og meðvitund um jafnréttismál.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Orðalag starfsauglýsinga sé fullkomlega í anda jafnréttislaga.
  - *Ábyrgðaraðili: Skólastjóri*
- Skoða árlega hvernig ábyrgð er dreift og vinna að því að þar sé jöfnuður.
  - *Ábyrgðaraðili: Skólastjórnendur*

- Tryggja að karlar og konur hafi jafna möguleika til launa.
  - *Ábyrgðaraðili: Skólastjóri*
- Fara yfir og skoða skiptingu á launapotti, yfirvinnu og því sem flokkast getur til hlunninda.
  - *Ábyrgðaraðili: Skólastjóri*
- Konur og karlar fái jafna möguleika til að þroskast í starfi og auka þekkingu sína. Að skoða árlega endurmenntun og styrki til starfsfólks vegna endurmenntunar m.t.t. kynferðis.
  - *Ábyrgðaraðili: Skólastjórnendur*

Nemendur

Leiðarljós

Gæta skal jafnréttis...

- í öllu starfi skólans
- við röðun í námshópa
- í námsframboði og að það höfði til beggja kynja
- við val á námsefni, að það mismuni ekki kynjum
- í kennsluháttum sem skulu vera fjölbreyttir
- hvað varðar ábyrgð og þátttöku nemenda í skólastafinu.
- Markvisst skal unnið gegn stöðluðum kynímyndum
- Bæði kynin skulu búin jafn undir ábyrgð og skyldur sem þeirra bíða í framtíðinni
- Stuðlað skal að því að í skólanum séu sýnilegar í nemendahópnum jákvæðar fyrirmyndir af báðum kynjum
- Kynferðisleg áreitni og einelti meðal nemenda verður ekki liðið.

Markmið og áætlun 2013 - 2015

- Kennarar nýti bekkjarfundi og vinni með nemendum að verkefnum sem stuðla að aukinni umræðu og meðvitund um jafnréttismál þar sem lögð er áhersla á að þeir rækti með sér samkennd og virðingu fyrir skoðunum og lífsgildum annarra.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Nemendum sé gerður ljós munur á viðeigandi og óviðeigandi hegðun í samskiptum kynjanna.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Nemendur læri hvað sé viðeigandi og óviðeigandi orðræða í samskiptum
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Nemendum lærist að þekkja og tjá eigin tilfinningar. Þeir eiga jafnframt að læra að virða tilfinningar annarra óháð t.d. uppruna, kyni, búsetu, trú eða fötlun.

- *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Kennarar skólans skoða og meta námsefni og kennsluaðferðir út frá jafnréttissjónarmiði.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Jafnréttisfræðslu sé fléttað inn í lífsleikni með ýmsum verkefnum sem geta komið til móts við mismunandi þarfir nemenda.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Mörkuð verði stefna í kennslu um lífsleikni, varnir gegn fordómum, áföll og einelti.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og kennarar*
- Reglulega séu lagðar fyrir nemendur kannanir um t.d. líðan, sjálfsmynd, áform og virkni.
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og námsráðgjafi*
- Huga þarf að félagslífi nemenda og hafa að leiðarljósi jafnan hlut kynja við val í nemendaráð og við hvert það tækifæri þegar nemandi eða nemendur skólans koma fram fyrir hans hönd.
  - *Jafnréttishópur og starfsmaður félagsmiðstöðvar*
- Skoða kynjablandaða námshópa í leikfimi, sundi, list- og verkgreinum.
  - *Jafnréttishópur og kennarar í list- og verkgreinum.*

Foreldrar

Leiðarljós

- Gæta skal jafnréttis í foreldrastarfi og að báðir foreldrar barns séu á póstlistum skólans
- Hvetja til þátttöku foreldra af báðum kynjum í foreldraviðtölum og öðru skólastarfi
- Hvetja til þátttöku beggja foreldra barns í starfi bekkjarfulltrúa
- Hvetja til jafnréttis hvað varðar ábyrgð beggja foreldra á námi barnanna sinna

Markmið og áætlun 2013 - 2015

- Báðir foreldrar barns séu hvattir til þátttöku í námi barna sinna
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur, kennarar og foreldrafélag*
- Báðum foreldrum berist upplýsingar frá skólanum
  - *Ábyrgðaraðili: Jafnréttishópur og skólastjórnendur*

22.grein jafnréttislaga (skilgreiningar)

Kynferðisleg áreitni telst hvers kyns ósanngjörn eða móðgandi *kynferðisleg* hegðun, sem er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður og er haldið áfram þrátt fyrir að skýrt sé gefið í skyn að hegðunin sé óvelkomin. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn. Eitt atvik getur talist kynferðisleg áreitni, ef það er alvarlegt.

Kynbundin áreitni er hvers kyns ósanngjörn eða móðgandi hegðun, sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður og er

haldið áfram þrátt fyrir að skýrt sé gefið í skyn að hegðunin sé óvelkomin. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknað. Eitt atvik getur talist kynferðisleg áreitni, ef það er alvarlegt.

Kynbundið ofbeldi er ofbeldi á grundvelli kynferðis sem leiðir til, eða gæti leitt til, líkamlegs, kynferðislegs eða sálræns skaða eða þjáninga þolenda. Einnig teljast hótanir um slíkt ofbeldi, þvingun eða handahófskennd svipting frelsis á grundvelli kynferðis, bæði í kynlífi og á opinberum vettvangi, til kynbundins ofbeldis.

Leiðir til að koma í veg fyrir kynbundna / kynferðislega áreitni

- Skólastjórnendur senda út skýr skilaboð til starfsfólks þar sem starfsfólki er gert ljóst að slík hegðun sé ekki liðin og á henni verði tekið.
- Fræðsla um samskipti á vinnustað, kynferðislega áreitni og einelti.
- Starfsmönnum verði kynnt áætlun um það hvaða viðurlaga skuli gripið til ef starfsmaður verður uppvís að kynferðislegri / kynbundinni áreitni eða einelti.
- Hópefli starfsfólks.

Aðgerðarlisti vegna gruns um kynbundna / kynferðislega áreitni.

1. Ef starfsmaður, nemandi eða foreldri telur á sér brotið með kynferðislegri eða kynbundinni áreitni í tengslum við skólastarfið ber að tilkynna það skólastjóra. Tilkynning skal vera skrifleg.
  - a. Sé brotið augljóst og mjög alvarlegt, er starfsmaður sendur í leyfi á meðan málið er rannsakað.
2. Skólastjóri rannsakar málið og ræðir við brotþola og aðra þá er að málinu koma.
3. Skólastjóri metur hvers eðlis málið sé og tilkynnir málsaðilum niðurstöðu sína.
  - a. Ef ekki er um brot að ræða eru engin frekari viðbrögð.
  - b. Ef um minniháttar brot er að ræða, ræðir skólastjóri við starfsmann og veitir honum áminningu ef ástæða þykir til.
  - c. Ef um meiriháttar brot er að ræða eru viðbrögð skrifleg áminning eða brottrekstur úr starfi. Starfsmanni sem vikið hefur verið úr starfi meðan rannsókn málsins stendur yfir er veitt áminning og kemur aftur til starfa.
4. Skólastjóri skal gæta þess við alla vinnslu málsins að fylgja stjórnslulögum.

Aðgerðarlisti vegna gruns um kynferðislega misnotkun.

1. Ef grunur vaknar um kynferðislega misnotkun á nemanda ber ávallt að tilkynna gruninn til barnaverndarnefndar sem sker úr um hvort grunur sé á rökum reistur.
2. Barnaverndarnefnd fylgir málinu áfram til Barnahúss, ef það telur ástæðu til. Þar fær barn svokallað rannsóknarviðtal sem er greiningarviðtal og svo meðferð.
3. Æskilegt er að funda með foreldrum viðkomandi nemanda u.þ.b. 3 mánuðum eftir að tilkynnt var um málið. Eftirmeðferð rædd.
4. Best er að sem fæstir fái vitneskju um málið því slík mál eru mjög viðkvæm

5. Ef starfsmaður skóla er grunaður um kynferðislega misnotkun er kært til lögreglu eða barnaverndarnefndar, allt eftir eðli máls og framhald málsins í þeirra höndum. Eðlilegt er að viðkomandi starfsmaður sé leystur frá störfum á meðan rannsókn fer fram.

Endurskoðuð áætlun frá 2007

4.4.2013

Magnea Einarsdóttir

Kristín Pétursdóttir

G. Björgvin Sigurbjörnsson